

Handläggare
Solveig Blid
Telefon: 08-508 14 552

Till
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsnämnd

Skrivelse angående stöd till romer och utsatta människor som lever i bosättningar

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Lena Lundström Stoltz
stadsdelsdirektör

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Sarah Johansson och Åsa Öckerman (båda MP) har ställt en skrivelse till nämnden med frågor gällande stöd till romer och andra utsatta som lever i bosättningar. Skrivelsen har överlämnats till förvaltningen för beredning.

Situationen för romer är en viktig fråga i såväl Sverige som övriga Europa. Stockholms stad är aktiv med att driva frågan om romernas situation på EU-nivå och med att sätta press på att medlemsländerna tar sitt ansvar i frågan, för att långsiktigt kunna förbättra situationen.

Respektive stadsdelsnämnd i Stockholm är ansvarig för insatser till personer som är bosatta inom stadsdelsområdet och som har eller har haft kontakt med respektive förvaltning de senaste två åren. För övriga personer som visats i staden ansvarar socialnämnden. Socialnämnden har också huvudansvar för det uppsökande arbetet i staden.

Bakgrund

Sarah Johansson och Åsa Öckerman (båda MP) har ställt en skrivelse till nämnden angående stöd till romer och andra utsatta människor som lever i bosättningar. Skrivelsen har överlämnats till förvaltningen för beredning. I skrivelsen önskar Sarah Johansson och Åsa Öckerman få svar på följande frågor:

1. Hur ser ”uppsökarhjälpen” i staden ut?
2. Hur ser språkkunskheten ut hos uppsökarna?
3. Vad har förvaltningen gjort för att förbättra de sanitära förhållandena i bosättningarna och vilka möjligheter finns till detta i väntan på bättre alternativ än att avhysa människor?
4. Hur ser samordningen ut mellan stadsdelarna/närliggande kommuner för att motverka att människor ”bollas” mellan stadsdelar?
5. Finns möjligheter för stadsdelsförvaltningen eller aktörer som verkar inom stadsdelen att ta del av de EU-medel som är avsatt för att förbättra romers situation?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ- och familjeomsorgen avdelningen för vuxna.

Ärendet

Situationen för romer är en viktig fråga i såväl Sverige som övriga Europa. I april hölls i Bryssel ett EU:s toppmöte om romernas situation. Politiker och ledare på lokal, nationell och europeisk nivå sammanträdde med det civila samhället i för att diskutera läget beträffande integreringen av romer i Europa. Det var det första EU toppmötet om romernas situation.

Stockholms stad är aktiv med att driva frågan om romernas situation på EU-nivå. De insatserna som ges i staden, till grupperna som lever i bosättningar, är kortsiktiga och tillfälliga. Det är viktigt att sätta press på medlemsländerna i EU att ta sitt ansvar i frågan. Därigenom kan man långsiktigt förbättra situationen.

Förvaltningens synpunkter

Allt fler EU-medborgare söker sig till Stockholm med en förhoppning om en bättre framtid. Många saknar både fast bostad och arbete. De omfattas inte av stadens tak-över-huvud-garanti (TÖG).

I Stockholms stad är respektive stadsdelsnämnd ansvarig för insatser till personer som är bosatta inom stadsdelsområdet och för hemlösa som har eller har haft kontakt med respektive förvaltning

de senaste två åren. För personer som visas i staden och som saknar tidigare anknytning och folkbokföring ansvarar socialnämnden.

Enligt socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret, vilket innebär att alla som vistas i en kommun kan erbjudas visst stöd, i akuta situationer. Det innebär för EU-medborgarna att staden kan erbjuda tillfälligt nattlogi eller bekosta återresa till hemorten.

Svar på frågor i skrivelsen

Nedan följer förvaltningens svar på Sarah Johanssons och Åsa Öckermans frågor.

1. Hur ser ”uppsökarhjälp” i staden ut?

I Stockholms stad har Socialförvaltningen huvudansvar för det uppsökande arbetet. När det gäller gruppen EU-medborgare, som bor i bosättningar, är ansvarfördelningen att det åligger Socialförvaltningen. Socialförvaltningens uppsökare söker upp och försöker etablera kontakt med de som bor i bosättningar samt ger dem stöd i kontakt med organisationer och myndigheter.

2. Hur ser språkkunskheten ut hos uppsökarna?

För närvarande finns följande språkkompetens bland uppsökarna: Engelska, finska, spanska, grekiska, portugisiska, tyska, tigrinja och några språk som talas i Ghana. När personalgruppen utökades för att arbeta med EU-medborgare var man osäker på vilka språk som skulle bli aktuella och valde då i rekryteringen fokusera på vana att arbeta med människor med annan etnisk bakgrund samt kultur och vana att arbeta med tolk, i stället för att rekrytera utifrån språkkompetens. För närvarande är rumänska det vanligast förekommande språket, men behovet av specifika språkkunskaper har varierat över åren. Vid behov används tolk för att säkerställa att det är korrekt information som framkommer.

3. Vad har förvaltningen gjort för att förbättra de sanitära förhållandena i bosättningarna och vilka möjligheter finns till detta i väntan på bättre alternativ än att avhysa människor?

Förvaltningen har inte vidtagit åtgärder för att förbättra de sanitära förhållandena i bosättningarna men har gjort omfattande saneringsinsatser på de platser där bosättningar tidigare funnits. Staden kan erbjuda tillfälligt nattlogi och bekosta återresa till hemorten.

4. Hur ser samordningen ut mellan stadsdelarna/närliggande kommuner för att motverka att människor ”bollas” mellan stadsdelar?

Staden arbetar med att utarbeta förhållningssätt för att arbeta med frågan gällande de bosättningar som finns och samarbetar med både polis, närkommuner och länsstyrelsen m.fl. i frågan. Hittills har ingen kommun i Stockholmsområdet visat intresse av att etablera några mer permanenta bosättningar för grupperna.

5. Finns möjligheter för stadsdelsförvaltningen eller aktörer som verkar inom stadsdelen att ta del av de EU-medel som är avsatta för att förbättra romers situation?

Europeiska socialfonden (ESF) är ett värdefullt verktyg inom EU för att skapa fler och bättre jobb i Europa. Målet är att minska skillnader i välbefinnande och levnadsstandard mellan EU:s medlemsländer. Transnationellt samarbete inom Europeiska socialfonden är en viktig del av verksamheten.

Crossroads är en råd- och stödverksamhet för människor från andra EU-länder som lever i fattigdom eller hemlöshet i Stockholm. Crossroads drivs och finansieras av Stockholms Stadsmission i samarbete med Arbetsförmedlingen, Europeiska Socialfonden, Frälsningsarmén och Stockholms stad med flera. Crossroads erbjuder ombudsverksamhet, olika kurser och svensk samhällsinformation men också mat, dusch, möjligheter till tvätt, värme och vila.

Inom staden pågår också projekt, finansierade av EFS, för att förbättra och underlätta romers integrering i det svenska samhället. Förvaltningen samarbetar med romska föreningar kring inkludering av romer i det svenska samhället. Förvaltningen planerar också att ordna en föreläsning om romers situation under hösten 2014.

Gällande romer, som lever i bosättningar, är en viktig förutsättning för att kunna åstadkomma en långsiktig förändring att det finns ett fungerande samarbete med andra EU-länder, framförallt länderna där personerna har sin hemvist. Stockholms stad jobbar aktivt med att driva frågan om romernas situation på EU-nivå och sätta press på att medlemsländerna engagerar sig i frågan. Stadens socialborgarråd har bland annat deltagit i ett möte i Bryssel där frågan tagits upp om att inom EU utveckla ett europeiskt Crossroad där kommuner och arbetsförmedling ska kunna jobba tillsammans för att länka EU-migranter till jobb och utbildning. På mötet diskuterades även behovet av en EU-gemensam återvändarstrategi för att mer effektivt kunna hjälpa fattiga romer, bland annat i Rumänien